

Herkenning en vroegsignalering van een licht verstandelijke beperking (LVB) en zwakbegaafdheid bij kinderen, jongeren en (jong) volwassenen

Voor mensen met een LVB wordt het steeds moeilijker om mee te doen in de samenleving. Mensen met een LVB/zwakbegaafdheid hebben problemen met (abstract) denken, het oplossen van problemen en het leren. Daarnaast hebben zij veelal problemen met het begrijpen van taal en met verschillende sociale en praktische vaardigheden. Aan het uiterlijk kun je echter vaak niet zien dat iemand licht verstandelijk beperkt of zwakbegaafd is. Mede hierdoor worden ze vaker overvraagd op school, op het werk en in het alledaagse contact. Er wordt dan meer van hen gevraagd dan ze kunnen of aankunnen. Dit kan leiden tot faalervaringen, gevoelens van frustratie en een negatief zelfbeeld. Deze negatieve gevoelens kunnen zich op hun beurt uiten in o.a. opstandig gedrag en andere emotionele en gedragsproblemen.

Als gevolg hiervan is er een grote kans dat deze mensen afhaken op school, en dat ze door het ontbreken van een goede opleiding moeilijk aan het werk komen. Hierdoor wordt hun maatschappelijk functioneren ernstig belemmerd en liggen armoede en schuldenproblematiek op de loer.

Veel problemen zijn te voorkomen als tijdig de juiste behandeling en ondersteuning wordt ingezet. Daarvoor is het belangrijk dat een LVB/zwakbegaafdheid in een vroeg stadium wordt herkend.

De Vereniging Orthopedagogische Behandelcentra (VOBC) en het Landelijk Kenniscentrum LVB hebben in samenwerking met andere organisaties een aantal instrumenten ontwikkeld die kunnen helpen bij die vroegsignalering en herkenning. Deze zijn bestemd voor professionals in het brede sociale domein.

Publicatie: Jeugdigen en (jong)volwassenen met een LVB

In deze publicatie worden de belangrijkste kenmerken van een LVB beschreven en wat dit kan betekenen voor het alledaagse functioneren. Daarnaast wordt uiteengezet hoe bij het doen van diagnostisch onderzoek en bij de behandeling van jeugdigen en (jong)volwassenen rekening gehouden kan worden met een LVB.

Handreiking (vroeg)signalering van een licht verstandelijke beperking (LVB) en zwakbegaafdheid

Deze handreiking beschrijft de mogelijkheden voor vroegsignalering van een LVB/zwakbegaafdheid door professionals in het sociale domein.

U vindt er een overzicht van verschillende screenings-, maar ook meer verdiepende diagnostische instrumenten om de belangrijkste kenmerken van een LVB/zwakbegaafdheid in kaart te kunnen brengen. Op basis hiervan kan bijvoorbeeld worden besloten tot de inzet van verdiepende diagnostiek.

Training (Vroeg)signalering LVB

Het Landelijk Kenniscentrum LVB heeft een opzet gemaakt voor een training over de kenmerken van een LVB, hoe die zijn te herkennen, en hoe daarop kan worden aangesloten. Instellingen die zorg en behandeling bieden aan mensen met een LVB kunnen op basis van deze opzet een concrete training op maat samenstellen en aanbieden aan professionals in het sociaal domein. Geïnteresseerden kunnen daartoe contact opnemen met de betreffende instelling in hun regio. Voor organisaties die zijn aangesloten bij het Landelijk Kenniscentrum LVB zie:

▶ <http://www.kenniscentrumlvb.nl/kenniscentrum/deelnemers>
Voor meer informatie kunt u mailen naar info@kenniscentrumlvb.nl

Publicatie: LVB? Daar kun je wat mee! Handreiking voor het werken met kinderen met Licht Verstandelijke Beperkingen in het basison- derwijs en thuis

Deze publicatie geeft aan leerkrachten en diagnostici in het basisonderwijs informatie over hoe bij kinderen in groep 5-8 zo vroeg mogelijk een LVB, of functioneren op dat niveau, kan worden opgespoord. De publicatie bevat de Schaal Adaptief Functioneren (SAF) en de Verkorte Adaptief Leervermogen Test (VALT). Leerkrachten krijgen met deze publicatie concrete handvatten voor het bieden van passende ondersteuning aan kinderen met een LVB en hun gezin.

▶ U kunt de publicaties in deze brochure gratis downloaden via:
<https://www.kenniscentrumlvb.nl/kennis-delen/publicaties>

Contact: VOBC | Landelijk Kenniscentrum LVB

Catharijnesingel 47 | 3511 GC Utrecht | T 030-7400400

info@vobc.nu | info@kenniscentrumlvb.nl

www.vobc.nu | www.kenniscentrumlvb.nl